

Linearna algebra - teorija

9. 6. 2025

Pri nalogah, ki imajo možnost P(ravilno)/N(epravilno) napišite P oziroma N in kratko utemeljitev. Pri ostalih nalogah odgovorite na zastavljeno vprašanje.

Čas pisanja je 20 minut.

(1) (P/N) Če sta vektorja $\vec{u}, \vec{v} \in \mathbb{R}^3$ pravokotna, potem je $\|\vec{u} + \vec{v}\| \geq \|\vec{v}\|$.

(P)
$$\|\vec{u} + \vec{v}\|^2 = (\vec{u} + \vec{v}) \cdot (\vec{u} + \vec{v}) = \underbrace{\vec{u} \cdot \vec{u}}_0 + \underbrace{\vec{u} \cdot \vec{v}}_0 + \underbrace{\vec{v} \cdot \vec{u}}_0 + \vec{v} \cdot \vec{v} = \|\vec{u}\|^2 + \|\vec{v}\|^2 \geq \|\vec{v}\|^2$$

$\Rightarrow \|\vec{u} + \vec{v}\| \geq \|\vec{v}\|$

(2) (P/N) Dana je matrika $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$. Če je $m > n$, potem obstaja tak vektor $b \in \mathbb{R}^m$, da enačba $Ax = b$ nima rešitve.

(P) $\dim C(A) \leq n \Rightarrow C(A) \neq \mathbb{R}^m \Rightarrow$ obstaja $b \in \mathbb{R}^m, b \notin C(A)$

(3) (P/N) Vsota obrnljivih matrik je obrnljiva matrika.

(N)
$$\underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}}_{\text{obrnjljivi}} + \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ ni obrnljiva}$$

(4) Naj za obrnljivo matriko A velja $A^2 = A$. Izračunaj $\det(A)$.

$$\begin{aligned} \det(A^2) &= \det(A) \\ \det(A)^2 &= \det(A) \\ (\det(A) - 1) \underbrace{\det(A)}_0 &= 0 \Rightarrow \det(A) = 1 \end{aligned}$$

(5) (P/N) Ravnina z enačbo $x + y + z = 1$ tvori vektorski podprostor v \mathbb{R}^3 .

(N) Ker ne vsebuje točke $(0, 0, 0)$.

(6) (P/N) Za poljubno matriko $A \in \mathbb{R}^{3 \times 5}$ velja $\dim(N(A)) \geq 2$.

$$\textcircled{P} \quad \dim N(A) = 5 - \underbrace{\dim C(A)}_{\leq 3} \geq 5 - 3 = 2$$

(7) (P/N) Za kvadratno matriko A velja $\dim N(A) = \dim N(A^T)$.

$$\textcircled{P} \quad A \in \mathbb{R}^{m \times m}$$
$$\dim N(A^T) = \dim (C(A)^\perp) = m - \dim C(A) = \dim N(A)$$

(8) (P/N) Če je matrika B podobna diagonalizabilni matriki A , je tudi B diagonalizabilna.

$$\textcircled{P} \quad A = P D P^{-1}$$
$$B = Q A Q^{-1} = Q P D P^{-1} Q^{-1} = (Q P) D (Q P)^{-1}$$

(9) (P/N) Če za $A \in \mathbb{R}^{6 \times 6}$ velja $\text{rang}(A - I) = 3$, $\text{rang}(A - 2I) = 4$ in $\text{rang}(A + 3I) = 5$, potem se A da diagonalizirati.

$$\textcircled{P} \quad g(1) = 3, \quad g(2) = 2, \quad g(-3) = 1 \quad \Rightarrow \quad \text{imamo 6 lastnih vektorjev}$$

(10) (P/N) Če sta $u_1, u_2 \in \mathbb{R}^n$ taka vektorja, da je $u_1^T v = u_2^T v$ za vse $v \in \mathbb{R}^n$, je $u_1 = u_2$.

$$\textcircled{P} \quad (u_1^T - u_2^T) v = 0 \quad \text{za vse } v \in \mathbb{R}^n$$
$$(u_1 - u_2)^T v = 0 \quad \text{za vse } v \in \mathbb{R}^n$$
$$(u_1 - u_2)^T (u_1 - u_2) = 0$$
$$\Rightarrow u_1 - u_2 = 0 \Rightarrow u_1 = u_2$$